

OVERFØRSELSMODTAGERE 14. marts 2015

DEBATINDLÆG

Eneste effekt af et kontanthjælpsloft er flere fattige børn

Skrevet af

Erik Bjørsted
Cheføkonom

Mikkel Harboe
Kommunikationschef

Debatten om kontanthjælps størrelse præger lige nu medierne og den politiske debat. En ting er en uheldig og misvisende kampagne, men det mest alarmerende er Venstres løsning – et såkaldt 'moderne' kontanthjælpsloft. Vejen frem er ikke at skære i ydelserne. Det bliver ingen rigere af – tværtimod. De virkelige tabere ved indførelse af et kontanthjælpsloft bliver børnene.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

454.215,00 er overskriften på Venstres kampagne om kontanthjælpens størrelse, som lige nu præger medierne og den politiske debat. Udsagn som, "vi har skabt et skævt samfund, hvis det ikke altid kan betale sig at arbejde. Og det kan det jo ikke, hvis man som kontanthjælpsægtepar med tre børn får 454.215 kroner om året", er blevet synonym med, at kontanthjælpsmodtagere forgyldes, og at det ikke kan betale sig at arbejde. Det er dog ikke rigtigt.

I det konkrete tilfælde, som Venstre bruger, glemmer man nemlig at sige, at hvis ægteparret opnår beskæftigelse til HK's mindsteløn, vil der være en gevinst på 2.000 kr. pr. måned efter skat.

” *Sænkede ydelser til kontanthjælpsmodtagere er bestemt ikke nogen mirakelkur, selvom det ofte fremstilles sådan*

Derudover glemmer man også at sige, at ydelser som børnepenge, friplads i daginstitution samt boligstøtte også er ydelser, som lavtlønnede i job med børn også er berettiget til.

En ting er en uheldig og misvisende kampagne, men det mest alarmerende er Venstres løsning – et såkaldt 'moderne' kontanthjælpsloft. Der er nemlig intet, der tyder på, at det for alvor vil få flere i arbejde.

Den daværende VK-regering indførte i 2004 et loft over, hvor meget man kunne modtage i kontanthjælp og boligstøtte. SFI undersøgte virkningen af loftet og konkluderede, at kun meget få af dem, som havde været berørt af loftet, var kommet i arbejde.

Derudover har beregninger foretaget af Beskæftigelsesministeriet og Finansministeriet vist, at en genindførsel af kontanthjælpsloftet blot vil øge beskæftigelsen med 100 personer. I en ny ph.d.-afhandling, hvor man har set på unge kontanthjælpsmodtagere, er konklusionen også, at lavere ydelser kun har en beskeden effekt på beskæftigelsen.

Sænkede ydelser til kontanthjælpsmodtagere er bestemt ikke nogen mirakelkur, selvom det fremstilles sådan.

Problemet er, at mange kontanthjælpsmodtagere ikke er kampdygtige til arbejdsmarkedet, fordi de ofte har andre problemer end blot ledighed. Der er flere, der kæmper med helbreds-mæssige problemer –

herunder også psykiske, ligesom mange også har problemer med misbrug. Denne gruppe vil ikke reagere på økonomiske incitamenter, gulerod eller stok.

” *Vejen frem er ikke at skære i ydelserne. Det bliver ingen rigere af – tværtimod. De virkelige tabere ved indførelse af et kontanthjælpsloft bliver børnene*

En anden barriere er det lave uddannelsesniveau blandt kontanthjælpsmodtagerne. Før kontanthjælpsreformen havde mere end 60 pct. af de ikke-arbejdsmarkedsparede kontanthjælpsmodtagere kun gennemført grundskolen som den højeste uddannelse. Særligt slemt stod det til med de unge, hvor mere end 80 pct. af de svage unge kontanthjælpsmodtagere kun havde grundskolen som højest fuldførte uddannelse.

Manglen på uddannelse blandt kontanthjælpsmodtagere er et stort problem, fordi behovet for ufaglært arbejdskraft falder markant de kommende år. Derfor risikerer kontanthjælpsmodtagere uden uddannelse at hænge fast i kontanthjælpsystemet, hvis de ikke får en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Man har med kontanthjælpsreformen taget nogle vigtige skridt i den rigtige retning. Sigtet i kontanthjælpsreformen er nemlig at øge uddannelsesniveauet, og derudover er der i reformen afsat penge til mentorer, som skal hjælpe de svage kontanthjælpsmodtagere i gang.

De foreløbige erfaringer tyder faktisk på, at mentorordninger er med til at få flere kontanthjælpsmodtagere i gang med en uddannelse, og det er også værd at bemærke, at antallet af kontanthjælpsmodtagere er faldet. Flere kontanthjælpsmodtagere er i forhold til tidligere år kommet i arbejde eller er gået i gang med en uddannelse.

Det er den vej, vi skal. Carsten Koch-udvalget kommer derudover snart med nye anbefalinger i forhold til de svage ledige, som har problemer udover ledighed.

Vejen frem er ikke at skære i ydelserne. Det bliver ingen rigere af – tværtimod. De virkelige tabere ved indførelse af et kontanthjælpsloft bliver børnene, som vil opleve en opvækst uden de samme *reelle*

muligheder som deres jævnaldrende, og det kan øge antallet af fattige børn og bidrage til den negative sociale arv.

Bragt i Berlingske Politiko d. 14. marts 2015